

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Technikum im. Gen. J. Hallera w Owidzu

ROK SZKOLNY 2021/2022

Spis treści

1.	Wprowadzenie	2
2.	Podstawy prawne	3
3.	Założenia ogólne.....	5
4.	Wartości	6
5.	Najważniejsze cele wychowania i profilaktyki.....	6
	5.2 Cel główny:	6
	5.2 Cele szczegółowe:.....	6
6.	Wizja szkoły	8
7.	Misja szkoły	9
8.	Sylwetka absolwenta.....	9
9.	Uczestnicy programu wychowawczo-profilaktycznego	10
	9.1 Rodzice:	10
	9.2 Wychowawcy klas:	10
	9.3 Nauczyciele:.....	11
	9.4 Pedagog i psycholog:	11
	9.5 Doradca zawodowy:	12
10.	Diagnoza potrzeb w zakresie wychowania i profilaktyki.....	13
11.	Zadania wychowawczo-profilaktyczne i formy ich realizacji.....	14
	11.1 Działania wychowawczo-profilaktyczne w wymiarze szkolnym polegają na:	14
	11.2 Działania wychowawczo-profilaktyczne w wymiarze indywidualnym polegają na:	14
	11.3 Działania skierowane do rodziców polegają na:	14
	11.4 Priorytety w pracy edukacyjnej i wychowawczej szkoły na rok 2021/2022.	15
12.	Organizacja pracy wychowawczej	16
13.	Plan pracy profilaktycznej	18
14.	Strategie postępowania w sytuacjach trudnych, interwencyjnych i kryzysowych.....	23
15.	Ewaluacja programu	24
	15.1 Cel ewaluacji.....	24
16.	Załączniki	25

1. Wprowadzenie

Program wychowawczo-profilaktyczny Technikum im. Gen. Józefa Hallera w Owidzu został opracowany w oparciu o model wychowania czterech aspektów¹ zakładający:

- wspomaganie rozwoju i kształtowanie oczekiwanych społecznie postaw;
- zapobieganie, czyli profilaktykę uniwersalną kierowaną do całej społeczności uczniowskiej i selektywną, obejmującą grupy zwiększonego ryzyka;
- korygowanie postaw rozumiane jako profilaktyka wskazująca, kierowana do grup zwiększonego ryzyka u których wystąpiły zwiastuny zachowań dysfunkcyjnych.

Program wychowawczo-profilaktyczny ma na celu rozwijanie potencjału uczniów w radzeniu sobie z wyzwaniami rzeczywistości, kształtowanie u nich postaw prospołecznych, zapobieganie przejawom dysfunkcji i zachowaniom niepożądanym, a także korygowanie pierwszych przejawów zachowań problemowych.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą w której zapisane jest doświadczenie.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego. Obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz profilaktycznym – skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Pragniemy by nasza szkoła była bezpieczna, a panujący w niej klimat sprzyjał higienicznej i efektywnej pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, empatyczni i twórczy, a szkolna społeczność zbudowana w oparciu o poczucie przynależności, do grupy którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wszystkich pracowników pedagogicznych oraz niepedagogicznych szkoły. Program to zbiór procedur i strategii postępowania w sytuacjach trudnych, interwencyjnych i kryzysowych, obejmuje on procedury szkolne w zakresie trudności wychowawczo-dydaktycznych oraz procedury w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów. Znajdują się w nim także działania z zakresu profilaktyki przeznaczone do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą, pedagoga, psychologa, doradcę zawodowego, pielęgniarkę szkolną oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów przy współpracy z rodzicami, środowiskiem lokalnym oraz innymi instytucjami wspierającymi pracę szkoły.

¹ Garstka, T., *Model wychowania w czterech aspektach w praktyce*, ORE, Warszawa: 2015

Program wychowawczo-profilaktyczny uwzględnia priorytety polityki oświatowej Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2019/2020.

2. Podstawy prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1287)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1481)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287, 1680 i 1681)
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. 2018 poz. 2137).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. 2019 poz. 852).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. 2018 poz. 1446).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające Rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 214)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19.08.1994 r. (tekst jedn. Dz.U. 2018 poz. 1878)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 30.04.2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591, z 2018 r. poz. 1647 oraz z 2019 r. poz. 323)
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2020 poz. 1386)
- Obwieszczenie MEN z dnia 6.08.2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2020 poz. 1449)
- Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. 2020 poz. 1394)

- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26.10.1982 r. (tekst jedn. Dz.U. 2018 poz. 969)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz.U. 2015 poz. 1390)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2020 poz. 1386)
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2020 poz. 1309)
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowego sposobu realizacji w szkołach środków towarzyszących o charakterze edukacyjnym, które służą prawidłowej realizacji programu dla szkół oraz upowszechniają wśród dzieci zdrowe nawyki żywieniowe (Dz. U. 2020, poz. 1302)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 2020 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020–2022 (Dz. U. 2020, poz. 1227)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154)
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2019/2020
- Statut Szkoły Technikum im. Gen. J. Hallera w Owidzu

3. Założenia ogólne

Ogólne założenie dotyczące oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych w naszej szkole obejmują:

1. Wzmacnianie i rozwijanie potencjału dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem ich pozytywnych i mocnych stron; wzmacnianie umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami codziennego życia.
2. Kształtowanie w uczniach kreatywności i twórczości oraz zdolności do sterowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej jak i poza nią.
3. Rozwijanie samodzielności, twórczego myślenia i działania, współdziałania w zespole, a także motywacji do poszukiwania nowych rozwiązań.
4. Rozwijanie oraz poszukiwanie zdolności umożliwiających rozumienie otaczającego świata na drodze autorefleksji, poczucia celowości własnych zachowań oraz rozwijanie umiejętności komunikacyjnych.
5. Wspomaganie wychowanków w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego rozwojowi i zdrowemu życiu – budowanie odporności i konstruktywnej zaradności.
6. Kształtowanie w uczniach umiejętności kontrolowania emocji, motywacji i samooceny.
7. Kształtowanie w środowisku szkolnym norm i reguł sprzyjających zdrowemu życiu i rozwojowi oraz eliminowanie możliwości wystąpienia działań dysfunkcyjnych.

4. Wartości

Wartości istotne dla uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły, rodziców to wartości duchowe i moralne: uczciwość, dyscyplina wewnętrzna, pracowitość, otwartość na drugiego człowieka, których usposobieniem jest Patron Szkoły – gen. Józef Haller. Cenną i pielęgnowaną wartością jest patriotyzm, jako postawa wyrażająca się w szacunku do mowy ojczystej, środowiska naturalnego, mienia publicznego, tradycji.

Wartości te są krzewione, kultywowane, przekazywane w różnorodnych formach oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych.

5. Najważniejsze cele wychowania i profilaktyki

5.2 Cel główny:

Wyrównywanie szans wszystkich uczniów poprzez dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego wychowanka w wymiarze intelektualnym, fizycznym, psychicznym, zdrowotnym i społecznym.

5.2 Cele szczegółowe:

- 1. Propagowanie modelu wartości opartego na uniwersalnych zasadach poprzez:**
 - poszanowanie życia ludzkiego jako najwyższej wartości
 - kierowanie się w stosunkach międzyludzkich uczciwością i prawdą
 - poszanowanie godności osobistej
- 2. Kształtowanie dojrzałości i aktywnej postawy życiowej oraz umiejętności własnego rozwoju poprzez:**
 - rozpoznanie i rozwój zainteresowań, zdolności, talentów
 - kształtowanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo, własne decyzje i czyny
 - korzystanie z przysługujących praw i wywiązywanie się z obowiązków
 - zapewnienie równości szans w dostępie do różnych szkolnych form edukacyjnych, opiekuńczych, kulturalnych i sportowych
 - motywowanie do samokształcenia
 - dbałość o wysoką kulturę osobistą
 - kształtowanie postawy przedsiębiorczości i wytrwałości w dążeniu do ustanowionych celów
 - preorientacja zawodowa i kształtowanie umiejętności radzenia sobie na współczesnym rynku pracy
- 3. Promowanie zdrowego, ekologicznego i bezpiecznego stylu życia poprzez:**
 - organizowanie akcji propagujących zdrowy i higieniczny tryb życia

- kształcenie umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami
 - podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska
 - podnoszenie świadomości w sferze bezpieczeństwa (w tym bezpieczeństwa cyfrowego)
4. **Zapobieganie zachowaniom ryzykownym poprzez promowanie zdrowego trybu życia i wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia.**
 5. **Przeciwdziałanie uzależnieniom – pomoc w zdobywaniu wiedzy na temat uzależnień i zagrożeń dla zdrowia oraz nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.**
 6. **Przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy – pomoc w zdobywaniu wiedzy na temat form przemocy i jej negatywnych skutków.**
 7. **Kształtowanie postaw prospołecznych i prorodzinnych.**
 8. **Wspieranie ucznia w sytuacjach trudnych.**
 9. **Wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości.**
 10. **Przygotowanie do harmonijnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez:**
 - kształtowanie pozytywnych relacji z rodziną i najbliższym otoczeniem
 - kształtowanie postawy patriotycznej, poszanowanie kultury, tradycji, symboli szkolnych, lokalnych i narodowych, tolerancja wobec odmiennych poglądów i wartości
 - wypracowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów
 - wspieranie rozwoju samorządności uczniowskiej, współpraca z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym
 - kształtowanie umiejętności współpracy w zespołach klasowych, zaangażowanie w pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego, propagowanie idei wolontariatu.
 11. **Indywidualizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych i młodzieży uzdolnionej, przy ścisłej współpracy z rodzicami poprzez:**
 - wsparcie uczniów wymagających szczególnej opieki
 - organizowanie zajęć dla uczniów szczególnie uzdolnionych przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy
 - współpraca z rodzicami, wspólne rozwiązywanie pojawiających się trudności.

6. Wizja szkoły

Działalność dydaktyczno-wychowawcza oraz opiekuńcza szkoły ukierunkowana jest na potrzeby młodego człowieka, jego środowiska rodzinnego i lokalnego. Podejmowane inicjatywy umożliwiają uczniom odkrywanie świata i ich miejsca w świecie, a także umożliwiają im wszechstronny rozwój osobowościowy.

Szkoła, do której zmierzamy to szkoła:

Bezpieczna - wolna od patologii, przemocy, zagrożeń.

Dobra - co przejawia się w wysokiej zdawalności egzaminów zewnętrznych i wynikach poszczególnych uczniów; dająca dobry start do dalszej nauki, pracy, działalności gospodarczej.

Zdrowa - stawiająca na ekologię, chroniąca uczniów i nauczycieli przed zagrożeniami, udzielająca wsparcia niedostosowanym społecznie, tworząca przyjazny klimat.

Otwarta - na potrzeby środowiska, występująca z inicjatywami pozaszkolnymi, stawiająca na współpracę i zdrową rywalizację.

Demokratyczna - sprawiedliwa, wychowująca do demokracji i samorządności, przestrzegająca praw dziecka i ucznia, wrażliwa na opinie uczniów i rodziców, ucząca zasad budowania dobrej wspólnoty.

Humanistyczna - wprowadzająca w świat uniwersalnych ludzkich wartości opartych na chrześcijańskich zasadach etycznych, zachęcająca do uczestnictwa w kulturze i sztuce.

Twórcza - innowacyjna, ucząca się, propagująca uczenie się przez całe życie, tworząca możliwości rozwijania talentów i zdolności uczniów.

7. Misja szkoły

Technikum im. gen. Józefa Hallera to szkoła, w której każdy uczeń pod kierunkiem życzliwej i fachowej kadry pedagogicznej zdobywa wiedzę oraz umiejętności niezbędne do podjęcia pracy zawodowej, prowadzenia własnej działalności gospodarczej lub kontynuowania nauki na studiach wyższych.

Kładziemy nacisk na budzenie postaw przedsiębiorczych, tworzymy klimat sprzyjający samokształceniu, zapewniamy dostęp do nowoczesnych pracowni praktycznej nauki zawodu, umożliwiamy rozwój zainteresowań.

8. Sylwetka absolwenta

Absolwent Technikum im. gen. Józefa Hallera w Owidzu to człowiek świadomy swoich możliwości, odpowiedzialny za decyzje i samodzielnie kierujący własną karierą życiową.

Pożądanym efektem oddziaływań wychowawczych jest absolwent, który:

- potrafi konstruktywnie rozwiązywać problemy, prawidłowo funkcjonować w społeczeństwie oraz korzystać z systemu wsparcia społecznego,
- potrafi selektywnie korzystać ze źródeł informacji, zdobytą wiedzę wykorzystywać w praktyce,
- rzetelnie wykonuje pracę zawodową; jest elastyczny i mobilny wobec zmieniającego się rynku pracy.

9. Uczestnicy programu wychowawczo-profilaktycznego

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu: rodzice, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, inni pracownicy szkoły. Istotnym założeniem programu jest współpraca z rodzicami, która jest realizowana poprzez:

zebrania z rodzicami (organizacyjne, informacyjne, tematyczne)

konsultacje indywidualne (osobiste, telefoniczne, za pośrednictwem dziennika elektronicznego), spotkania, prelekcje, warsztaty tematyczne dla rodziców.

Współpracę realizujemy również poprzez wybór Rady Klasowej Rodziców oraz władz Rady Rodziców. Rada Rodziców współdziała w zakresie wychowania i kształcenia uczniów, wspiera w diagnozowaniu problemów wychowawczych, opiniuje plan wydatków szkolnych pozabudżetowych oraz dokumenty szkolne. Konsultuje i inicjuje działania zmierzające do poprawy funkcjonowania pracy szkoły.

9.1 Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie stoją one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczo-profilaktyczny proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach – służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci

9.2 Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie
- prowadzą dokumentację nauczania
- koordynują pracę wychowawczo-profilaktyczną w zespole klasowym
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów
- podejmują działania interwencyjne w przypadku ujawnienia lub podejrzenia wystąpienia u ucznia bądź członka gospodarstwa domowego ucznia zarażenia COVID-19.
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz tej pomocy udzielają
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- integrują i kierują zespołem klasowym
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów
- inicjują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie
- współpracują z rodzicami, włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy

- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym i pielęgniarką
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi, powiatowym centrum pomocy rodzinie,
- realizują treści godzin wychowawczych zgodnie z programem wychowawczo-profilaktycznym
- systematycznie monitorują frekwencję uczniów w zespołach klasowych
- dbają o podnoszenie własnych kompetencji wychowawczych

9.3 Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych
- odpowiadają za bezpieczeństwo, zdrowie i życie uczniów podczas ich pobytu w szkole, w trakcie wyjazdów i wyjazdów szkolnych
- swoją postawą i działaniami pedagogicznymi wspierają rozwój psychofizyczny uczniów, rozwijają ich zdolności i zainteresowania
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji, przemocy i innych niepożądanych zachowań
- dążą w swojej pracy do integracji społeczności szkolnej
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne i metody pracy do specyficznych potrzeb ucznia
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego
- znają i przestrzegają normy zachowania obowiązujące członków społeczności szkolnej
- akceptują uczniów i szanują ich prawa
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swoje prawo do samorządności
- kierują swoim rozwojem i dbają o samodoskonalenie
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o środowisko
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej

9.4 Pedagog i psycholog:

Nadrzędnym zadaniem pedagoga i psychologa szkolnego jest udzielanie pomocy uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji szkolnej, rodzinnej, życiowej, dbanie o właściwy rozwój młodzieży i podejmowanie działań wychowawczych, opiekuńczych i profilaktycznych oraz zaradczych. Ponadto:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozują sytuację wychowawczą w szkole lub placówce w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
- minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;

- inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspierają nauczycieli, wychowawców, rodziców.
- dbają o przestrzeganie wewnętrznych przepisów i regulaminów dotyczących COVID-19.

9.5 Doradca zawodowy:

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
- prowadzi zajęcia przygotowujące uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.
- koordynuje działalnością informacyjno-doradczą szkoły,
- współpracuje z Dyrekcją i nauczycielami w zakresie tworzenia i zapewnienia ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

10. Diagnoza potrzeb w zakresie wychowania i profilaktyki

Diagnoza potrzeb w zakresie wychowania i profilaktyki została opracowana na podstawie wniosków ewaluacji wewnętrznej, ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego 2020/21 oraz:

- badania ankietowego społeczności szkolnej (załącznik)
- analizy dokumentacji pedagoga, psychologa, doradcy zawodowego
- analizy zapisów w dzienniku elektronicznym (uwagi, frekwencja, oceny)
- sprawozdań systematycznej kontroli frekwencji uczniów
- wniosków z rozmów indywidualnych z uczniami, rodzicami, nauczycielami
- protokołów zespołów wychowawczych i przedmiotowych
- analizy wyników egzaminów wewnętrznych i zewnętrznych (maturalnych, zawodowych)
- wniosków z obserwacji warsztatów, zajęć oraz lekcji przedmiotowych
- analizy zapisów w zeszytach wychowawczych

Wyżej wymienione wyniki badań znajdują się w dokumentacji szkoły. Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego i przeprowadzonej diagnozy dokonano werbalizacji problemów w szkole w następujących obszarach:

- trudności w sumiennym realizowaniu obowiązku szkolnego – niska frekwencja, nieusprawiedliwione nieobecności, ucieczki z lekcji, spóźnienia
- praca zarobkowa uczniów w czasie wolnym niekorzystnie wpływa na przygotowanie do zajęć i frekwencję
- znaczne osłabienie umiejętności interpersonalnych związanych z ograniczeniami sanitarnymi
- zła kondycja psychiczna uczniów wskutek pandemii COVID-19
- przejawy agresji i przemocy rówieśniczej – szczególnie słownej
- eksperymentowanie z zażywaniem środków psychoaktywnych, alkoholu oraz używanie tytoniu
- niskie umiejętności uczniów w zakresie rozwiązywania konfliktów
- niskie umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz w kryzysie
- brak aspiracji dotyczących kształcenia dotyczący części uczniów
- długi okres ograniczeń w zakresie realizacji zainteresowań, hobby (obostrzenia sanitarne)

11. Zadania wychowawczo-profilaktyczne i formy ich realizacji

11.1 Działania wychowawczo-profilaktyczne w wymiarze szkolnym polegają na:

- współpracy dyirekcji, wychowawców, nauczycieli, pedagoga, psychologa, doradcy zawodowego, pielęgniarki szkolnej oraz rodziców – wspólne planowanie działań zapobiegawczych
- organizacji inicjatyw prozdrowotnych (Dzień Rzucania Palenia, Dzień Bez Papierosa, Dzień Ziemi, Dzień Walki z Rakiem, Światowy Dzień Walki z AIDS, Światowy Dzień Świadomości Autyzmu, Światowy Dzień Zespołu Downa itp.)
- współpracy z profesjonalnymi placówkami zajmującymi się profilaktyką, inicjowanie spotkań przedstawicieli instytucji zajmujących się działaniami profilaktycznymi z uczniami
- angażowanie młodzieży w działania i inicjatywy związane z tematyką prozdrowotną i prospołeczną (wolontariat)
- udział w lokalnym życiu kulturalnym – spektaklach, imprezach, wystawach, wycieczkach
- propagowaniu tematyki prozdrowotnej – gazetki, plakaty, ulotki, prezentacje, filmy, publikacje na stronie internetowej oraz szkolnych mediach społecznościowych
- współpracy z rodzicami
- współdziałaniu całej społeczności szkolnej – uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników administracji i obsługi w zakresie przestrzegania norm
- organizowaniu zajęć dodatkowych, sportowych, kół zainteresowań
- zapoznaniu uczniów z podstawowymi prawami człowieka
- zapoznaniu uczniów z zasadami bezpieczeństwa – w sieci, podczas wypoczynku, ferii zimowych itp.
- udostępnieniu uczniom i rodzicom szkolnej skrzynki zaufania – usprawnienie komunikacji pomiędzy członkami szkolnej społeczności oraz zapewnienie dyskretnej formy zgłaszania sformułowanych pisemnie wniosków, uwag i propozycji

11.2 Działania wychowawczo-profilaktyczne w wymiarze indywidualnym polegają na:

- prowadzeniu rozmów indywidualnych z uczniami wynikających z planowanych zadań, bieżących problemów i sytuacji trudnych realizowanych przez dyrekcję, pedagoga i psychologa szkolnego, doradcę zawodowego, pielęgniarkę, wychowawców

11.3 Działania skierowane do rodziców polegają na:

- systematycznym kontakcie z wychowawcą, nauczycielami przedmiotów, pedagogiem, psychologiem (konsultacje, spotkania)
- zachęcaniu dzieci do udziału w zajęciach pozalekcyjnych
- systematycznej współpracy i kontakcie ze szkołą w celu monitorowania frekwencji, aktywności dzieci w szkole oraz w celu rozwijania indywidualnych zdolności dzieci
- zapoznaniu z prawami i obowiązkami ucznia
- uświadomieniu konsekwencji nierealizowania obowiązku szkolnego

11.4 Priorytety w pracy edukacyjnej i wychowawczej szkoły na rok 2021/2022.

- Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
- Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro; kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
- Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych; szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.
- Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa; rozropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
- Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i poza formalnej, w tym uczeniu się dorosłych.
- Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach; rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

12. Organizacja pracy wychowawczej

L.p.	Zadania	Sposób realizacji	Termin	Odpowiedzialny
1.	Założenia ogólne	<ul style="list-style-type: none"> a) objęcie programem wychowawczo-profilaktycznym wszystkich członków społeczności szkolnej b) rozwijanie współpracy ze wszystkimi sojusznikami szkoły i instytucjami wspierającymi proces wychowawczy oraz profilaktykę młodzieży 	Cały rok	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog, psycholog
2.	Propagowanie modelu wartości opartego na uniwersalnych zasadach	<ul style="list-style-type: none"> a) omówienie norm współżycia społecznego w zespołach klasowych, utworzenie karty lub kontraktu b) poszanowania godności osobistej, nietykalności osobistej i bezpiecznych warunków pobytu w szkole 	Cały rok	Wszyscy członkowie społeczności szkolnej, wychowawcy
3.	Rozwój intelektualny i emocjonalny uczniów, rozpoznanie oraz dbanie o rozwój zainteresowań i zdolności	<ul style="list-style-type: none"> a) poszerzanie wiedzy ucznia na temat osobowości i emocji poprzez organizowanie pogadanek i dyskusji w klasach b) inspirowanie uczniów do poznawania siebie i swoich możliwości, motywowanie do samokształcenia i samodoskonalenia c) dostarczanie wychowankom wzorców zachowań d) stosowanie pochwał, nagród i stypendiów dla wyróżniających się uczniów e) stymulacja i dowartościowanie uczniów posiadających niskie poczucie własnej wartości, przeprowadzanie zajęć na temat mocnych stron wychowanków f) organizowanie pomocy w nauce g) aktywizowanie uczniów poprzez przydzielanie im zadań odpowiadających ich indywidualnym predyspozycjom 	Cały rok	Nauczyciele, pedagog, psycholog, dyrektor, wychowawcy

		<ul style="list-style-type: none"> h) zachęcanie uczniów do udziału w konkursach, turniejach, olimpiadach i rozgrywkach sportowych i) organizowanie zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań j) prowadzenie zajęć w formie pracy w grupie 		
4.	Wdrażanie poczucia odpowiedzialności, obowiązkowości i dyscypliny	<p>Tworzenie uczniom warunków do nabywania umiejętności planowania, organizowania i oceniania własnej nauki oraz przejmowania za nią odpowiedzialności</p> <ul style="list-style-type: none"> a) systematyczne i konsekwentne egzekwowanie od uczniów przestrzegania Statutu Szkoły b) utrzymywanie dyscypliny w zakresie frekwencji i punktualnego przychodzenia na zajęcia c) wdrażanie kulturalnego sposobu zachowania się na apelach, imprezach szkolnych, pozaszkolnych oraz przerwach, propagowanie wzorca godnej reprezentacji szkoły po zajęciach, w tym w autobusie, na przystanku d) monitoring przyjętych przez uczniów obowiązków i zleconych do wykonania prac w celu rozbudzenia odpowiedzialności za podjęte zobowiązanie 	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, pracownicy szkoły, dyrekcja
5.	Rozpoznawanie potrzeb wychowanków	<ul style="list-style-type: none"> a) rozpoznawanie potrzeb uczniów: materialnych, wychowawczych i opiekuńczych b) bieżący monitoring zachowań sygnalizujących potrzeby i problemy wychowanków 	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, pracownicy szkoły
6.	Prowadzenie działalności profilaktycznej, wychowawczej i pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów	<ul style="list-style-type: none"> a) wykorzystywanie tematyki lekcyjnej na wszystkich przedmiotach do szerzenia wiedzy o uzależnieniach, bezpieczeństwie fizycznym i cyfrowym, zagrożeniach oraz sposobach zapobiegania 	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, pracownicy szkoły

		<ul style="list-style-type: none"> b) organizowanie spotkań ze specjalistami na temat profilaktyki wychowawczej c) realizacja programów profilaktycznych d) współpraca z instytucjami w zakresie przeciwdziałania przestępstwom, uzależnieniom, zachowaniom ryzykownym i przemocowym e) dążenie do zagospodarowania czasu wolnego ucznia poprzez zachęcanie do udziału w kołach zainteresowań i działaniach na rzecz społeczności f) konsekwentne eliminowanie postaw agresji, przemocy, przejawów dyskryminacji poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ○ mediacje konfliktów, wskazywanie metod i technik negocjacji ○ zwracanie uwagi na kulturę słowa ○ naukę zachowań asertywnych ○ okazywanie zainteresowania problemami uczniów ○ poszerzanie wiedzy własnej i uczniów na temat problemów okresu dojrzewania i powodów frustracji ○ upowszechnianie wiedzy na temat pracy psychologa i pedagoga ○ wzmacnianie pozytywnych postaw wśród młodzieży g) promowanie zachowań prozdrowotnych z uwzględnieniem wytycznych dotyczących COVID-19. 		
--	--	---	--	--

13. Plan pracy profilaktycznej

Klasa	Rodzaj zadania i sposób realizacji	Realizatorzy	Cel	Rezultaty	Termin
-------	------------------------------------	--------------	-----	-----------	--------

I	Zajęcia integracyjne	Pedagog, psycholog, Wychowawcy	Integracja zespołu klasowego, poznanie zainteresowań uczniów, wzmacnianie pozytywnych relacji, rozpoznawanie indywidualnych potrzeb	Stworzenie przyjaznego klimatu, zacieśnienie więzi, budowanie pozytywnej atmosfery w zespołach klasowych	Wrzesień- Październik
I, II	Warsztaty z zakresu profilaktyki agresji i przemocy	Pedagog, psycholog, specjaliści z PPP	Profilaktyka agresji i przemocy w szkole, kształtowanie umiejętności interpersonalnych	Wzmocnienie osobowości młodego człowieka jako podstawa powodzenia działań profilaktycznych	Październik-Grudzień
I	Warsztaty z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym	Specjaliści	Profilaktyka bezpiecznych zachowań w ruchu drogowym	Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych	Czerwiec
I, II	Warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień (w tym behawioralnych)	Pedagog, psycholog, specjaliści	Profilaktyka uzależnień, wyposażenie młodzieży w wiedzę na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz negatywnych skutków uzależnień behawioralnych, rozwijanie umiejętności asertywnych zachowań i nawyków prozdrowotnych	Umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wiedza o instytucjach pomocowych, kształtowanie nawyków prozdrowotnych	Styczeń - Czerwiec
II, I	Warsztaty na temat poszanowania drugiego człowieka	Pedagog, psycholog, specjaliści	Tematyka szeroko pojętej akceptacji i poszanowania dla wartości wyznawanych przez innych	Wzrost świadomości w zakresie rozumienia, akceptacji, szacunku, eliminacja szkodliwych uprzedzeń i stereotypów	Styczeń - Czerwiec

I	Zajęcia z zakresu profilaktyki czerniaka	Wychowawcy, Specjaliści	Profilaktyka czerniaka	Wzrost świadomości w kontekście poczucia odpowiedzialności za swoje zdrowie	Maj-Czerwiec
I	Zajęcia z zakresu profilaktyki WZW	Pedagog, wychowawcy, specjaliści	Profilaktyka WZW	Wzrost świadomości w kontekście poczucia odpowiedzialności za swoje zdrowie	Maj-Czerwiec
II	Zajęcia z zakresu profilaktyki raka piersi i szyjki macicy	Specjaliści	Profilaktyka raka piersi i szyjki macicy	Wzrost świadomości w kontekście poczucia odpowiedzialności za swoje zdrowie	Luty-Marzec
I, II, III, IV	Profilaktyka HIV, AIDS – dystrybucja i upowszechnianie informacji i materiałów dotyczących ww. tematyki	Wychowawcy, pedagog, psycholog	Profilaktyka HIV, AIDS	Wzrost świadomości w kontekście poczucia odpowiedzialności za swoje zdrowie	Cały rok
III, IV	Zajęcia promujące zdrowe żywienie, profilaktyka zaburzeń odżywiania	Specjaliści	Kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych, zdobywanie wiedzy nt. prawidłowej diety i zaburzeń związanych ze sferą żywieniową człowieka	Wzrost świadomości na temat zaburzeń odżywiania oraz konsekwencji błędów żywieniowych.	Styczeń - Czerwiec
I, II, III, IV	Profilaktyka higieny oraz prewencji w odniesieniu do pandemii COVID-19	Specjaliści	Prewencja oraz kontrola zakażeń COVID-19	Wzrost świadomości nt. wirusa COVID-19	Cały rok szkolny
III, IV	Zajęcia na temat sposobów radzenia sobie ze stresem	Pedagog, psycholog, doradca zawodowy	Profilaktyka higieny psychicznej, podejmowanie działań zmierzających do wczesnego rozpoznania i diagnozowania zagrożeń, opracowywanie	Umiejętność radzenia sobie ze stresem, znajomość technik rozładowania napięcia	Luty-Kwiecień

			skutecznych strategii radzenia sobie ze stresem		
II, III	Zajęcia z zakresu bezpieczeństwa w sieci	Specjaliści	Zapewnienie bezpieczeństwa cyfrowego	Wzrost kompetencji w zakresie bezpieczeństwa cyfrowego	Maj-Czerwiec
I-IV	Działania wspomagające wychowanie w rodzinie jako profilaktyka zachowań ryzykownych, porady dla rodziców na temat skutecznych metod wychowawczych	Pedagog, Psycholog, Specjaliści	Pomoc rodzicom w zrozumieniu zachowań młodzieży znajdującej się w trudnym okresie dorastania. Wspólne poszukiwania rozwiązań	Wzbogacenie rodziców w wiedzę, umiejętności mające na celu skuteczne zapobieganie zachowaniom ryzykownym wśród młodzieży	Na bieżąco
IV	Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, orientacji zawodowej i autoprezentacji	Doradca zawodowy	Preorientacja zawodowa, kształtowanie umiejętności planowania kariery edukacyjno-zawodowej przez uczniów	Wzrost umiejętności dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów	Na bieżąco
I-IV	Zajęcia wynikające z zapotrzebowania poszczególnych zespołów klasowych (do wyboru spośród propozycji tematów godzin wychowawczych stanowiący załącznik do Programu)	Pedagog, Psycholog, doradca zawodowy, Specjaliści	W zależności od potrzeb kształtowanie empatii, motywowanie młodzieży do samorozwoju, poznawania własnych możliwości, poszerzania horyzontów, poszukiwania tożsamości, rozwoju osobowości, promocja zdrowego stylu życia	W zależności od potrzeb	Na bieżąco

I-IV	Koła zainteresowań	Koordynator	Rozwijanie zainteresowań	W zależności od potrzeb i możliwości	Cały rok szkolny
I-IV	Konkursy	Koordynator	Rozwijanie zainteresowań	W zależności od potrzeb i możliwości	Cały rok szkolny
I-IV	Wycieczki i wyjścia pozaszkolne	Opiekunowie wycieczki, wychowawcy, specjaliści	Integracja zespołów klasowych, realizacja treści wynikających z programu nauczania	W zależności od potrzeb i możliwości	Cały rok szkolny

14. Strategie postępowania w sytuacjach trudnych, interwencyjnych i kryzysowych

W zakresie bezpieczeństwa obowiązują w szkole dokumenty:

- **Zał. Nr 1 PROCEDURY SZKOLNE W TECHNIKUM IM. GEN. J. HALLERA** – metody postępowania pedagogicznych i niepedagogicznych pracowników szkoły oraz szkoły jako instytucji w sytuacjach kryzysowych
- **Zał. Nr 2 Monitoring wizyjny** jako istotne narzędzie wspomagające bezpieczeństwo w szkole
- **Zał. Nr 3 Procedury szkolne** w zakresie trudności wychowawczo-dydaktycznych:
 - Procedura postępowania z uczniem mającym **trudności w nauce** wraz z kontraktem dotyczącym trudności w sferze dydaktycznej
 - Procedura postępowania z uczniem mającym **trudności z frekwencją** wraz z kontraktem dotyczącym trudności z frekwencją
 - Procedura postępowania z uczniem mającym **trudności z zachowaniem** wraz z kontraktem dotyczącym trudności w zachowaniu

15. Ewaluacja programu

15.1 Cel ewaluacji – diagnoza potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Sposoby ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego:

- Obserwacje dokonywane przez wychowawców, nauczycieli, specjalistów
- Informacje uzyskane za pośrednictwem szkolnej skrzynki zaufania
- Ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli
- Rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami
- Informacje zawarte w zeszytach wychowawczych
- Analiza dokumentacji pedagoga, psychologa, wpisów z dziennika elektronicznego
- Analiza wyników pracy zespołów: przedmiotowych, wychowawczych, zespołu do spraw ewaluacji, zespołu do spraw udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Program wychowawczo-profilaktyczny ma charakter otwarty – poddawany jest ustawicznej ewaluacji, jest weryfikowany i może być modyfikowany zgodnie z bieżącymi potrzebami.

16. Załączniki

- **Zał. Nr 1 PROCEDURY SZKOLNE W TECHNIKUM IM. GEN. J. HALLERA** – metody postępowania pedagogicznych i niepedagogicznych pracowników szkoły oraz szkoły jako instytucji w sytuacjach kryzysowych
- **Zał. Nr 2 Monitoring wizyjny** jako istotne narzędzie wspomagające bezpieczeństwo w szkole
- **Zał. Nr 3 Procedury szkolne** w zakresie trudności wychowawczo-dydaktycznych:
 - Procedura postępowania z uczniem mającym **trudności w nauce** wraz z kontraktem dotyczącym trudności w sferze dydaktycznej
 - Procedura postępowania z uczniem mającym **trudności z frekwencją** wraz z kontraktem dotyczącym trudności z frekwencją
 - Procedura postępowania z uczniem mającym **trudności z zachowaniem** wraz z kontraktem dotyczącym trudności w zachowaniu
- **Zał. Nr 4 Propozycje tematyki godzin z wychowawcą**
- **Zał. Nr 5 RAPORT EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO. Diagnoza potrzeb społeczności szkolnej.**

Sporządził :

Zatwierdził :

(data i podpis)

(data i podpis)